

درس هفتم: سطوح یادگیری (کاربردی کردن، تجزیه و تحلیل)

در پایان این درس از فراگیر انتظار می رود:

۱. تفاوت بین فهمیدن و کاربردی سازی را بداند.

۲. بتواند کاربردی کردن را توضیح دهد.

۳. مفهوم تجزیه و تحلیل را بداند.

۴. هدف اصلی تجزیه و تحلیل را به خوبی درک کند.

درس گذشته را در بیان سطوح یادگیری سپری نمودیم و پس از گذراندن سطح حفظ کردن و سطح فهمیدن نوبت به سطحی فراتر از این دو خواهد رسید که در این درس به بیان آن می پردازیم؛

۱- کاربردی کردن

بسیاری از ما فهمیدن را به صورت مترادف و هم معنا با به کار بردن در نظر می گیریم؛ یا لاقلاً این طور فکر می کنیم که اگر چیزی را فهمیده باشیم، حتماً می توانیم آن را به کار ببریم در صورتی که آموختن الزاماً به کاربردی شدن منتهی نمی شود. ممکن است در پای درس بعضی از اساتید با این سوال مواجه شوید که مطالب آموزش داده شده کاربردی نمی باشند اما چه زمانی یادگیری کاربردی می باشد؟

وقتی با یک مسئله یا مشکل یا چالش یا نیاز مواجه شدیم و توانستیم از بین ابزارها و روش ها و دانسته ها، آن موردی را که مناسب ماست انتخاب کنیم، یادگیری ما کاربردی بوده است.

به عنوان مثال شخصی که در کلاس عقائد شرکت کرده و تمام مطالب خداشناسی، نبوت و امامت را تا دو سطح یادگیری حفظ کردن و فهمیدن پیش برده است برای اینکه وارد سطح سوم یادگیری (کاربردی کردن) بشویم باید بدانیم در پاسخ به نظریه جسم بودن خداوند متعال از کدام ابزار برای جواب به شبهه استفاده کنیم از ابزار ادله عقلی و یا استناد به آیات روایات؟ نکته اینجاست که یادگیری کاربردی، مسئله محور است، مهم نیست شما چند ابزار را می شناسید؛ چند علم را فهمیده اید و بر چند روش مسلط هستید، مهم این است که تشخیص دهید برای این مشکل پیش رو، کدام ابزار یا روش، کاربرد دارد.

۲- تجزیه و تحلیل

در درس های پیش آموختیم که اهداف یادگیری به چند دسته تقسیم می شوند سه مورد از این اهداف، یعنی حفظ کردن، فهمیدن و یادگیری کاربردی را در درس های قبل مطرح کردیم و اکنون به چهارمین سطح یادگیری؛ یعنی تجزیه و تحلیل می پردازیم لازم است در همین جا تاکید کنیم که هر چیزی را نمی توان در سطح تجزیه و تحلیل آموخت و یاد گرفت، بسیاری از دانسته ها جز در حد دانستن قابل استفاده نیستند، اما موضوعات و بحث هایی هستند که می توان آن ها را فراتر از دانستن و فهمیدن و به کارگیری آموخت

تحلیل‌گر کسی است که از مرحله‌ی به کار بردن هم فراتر رفته و می‌تواند ساختار و اجزاء یک موضوع را درک کند. مهارت تجزیه و تحلیل برای مطالب و موضوعاتی قابل طرح است که در مورد آن‌ها بحث و استدلال و گفتگوهای پیچیده انجام می‌شود.

هدف نهایی در این مرحله، توانایی مشاهده و خواندن یا شنیدن یک مقاله یا مطلب یا گزارش در مورد یک موضوع مشخص و خرد کردن آن به بخش‌های کوچک‌تر و تحلیل ساختار آن بحث است البته این خرد کردن باید بر پایه اصول و قواعد باشد و نیز بتواند به ما در درک بهتر اجزا و رابطه‌ی بین آنها کمک کند.

اندکی تأمل :

در فعالیت‌های روز مره خود ، نمونه‌هایی که در آنها از سطح یادگیری کاربردی استفاده کرده اید را بیابید.